

FANTASTISCHE COMPOSITIE VAN ROMEINSCHE OUDHEDEN.

van zijn verbeelding, zijn grootsch compositie-vermogen en zijn technisch kunnen.

Later kwamen de platen in handen van La Calcographia Regia te Rome, die de etsen opnieuw beet en de platen verstaalde, zoodat er nog heden afdrucken van Piranesi's meesterwerken te krijgen zijn. Helaas echter hebben de etsen een groot deel van hun oorspronkelijke eigenaardigheid en kracht verloren. De lijn is korrelig en minder vast geworden. Ook zijn de drukken zeer ongelijk. De kleinere fijne etsen kunnen de vergelijking met de eerste staten moeilijk meer doorstaan, zij hebben al hun charme verloren. In de groote etsen, die in breede krachtige lijnen zijn neergeschreven, is Piranesi's geest nog wel weer te vinden.

Het is merkwaardig dat een kunstenaar als Giovanni Piranesi leefde in Italië in een periode van geestelijke stilstand en degeneratie. Rustig en zelfbewust staat zijn krachtige figuur temidden der verslachte kunst en vertroebelde schoonheidsideeën van zijn tijd.

Dat wat de kunst van Piranesi zoo belangrijk maakt is zijn buitengewone zuiverheid en eerlijkheid; bij hem geen mooidoenerij of gezochtheid; het was den etser vooral bij zijn architecturale etsen van Rome in de eerste plaats te doen om zijn onderwerpen zoo natuurgetrouw mogelijk weer te geven. Geen luchtige, vluchtige krabbels en lijntjes, geen succesvolle handigheidjes, geen list en geen à-peu-près: hij gaf de architecturale ideeën en de bijzonderheden van hun uitvoering tot in de kleinste details, iedere lijn was bewust neergezet, met een bepaalde bedoeling. En toch waren zijn etsen — voorbeelden van goeden trouw en vak-eerlijkheid — nooit nuchter of vervelend, zelfs aan een plattegrond aan een enkelen steenen muur wist hij door zijn bijzondere visie iets belangrijks te geven. Door het plaatsen van zijn geestige figuurtjes gaf hij een aardig vertier aan zijn stadspleinen en buitenzichten. Een enkele maal liet hij zich gaan en gaf slechts dat wat hij in zijn verbeelding zag. Wij zien dan een fantastische straat waar aan de rechterzijde